

Spis treści

Wstęp	9
 CZĘŚĆ 1	
MODELE ROZWIĄZAŃ INSTYTUCJONALNYCH ORAZ REGULACYJNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRANIU PIENIĘDZY	
Rozdział I. Pranie pieniędzy	23
1.1. Definicja prania pieniędzy	23
1.2. Porównanie szarej strefy i prania pieniędzy	30
1.3. Pranie pieniędzy a finansowanie terroryzmu	34
1.4. Determinanty prania pieniędzy	35
1.4.1. Determinanty prawne	35
1.4.2. Determinanty ekonomiczno-społeczne	37
1.4.3. Determinanty technologiczne	44
1.5. Metody prania pieniędzy	48
1.5.1. Model trójfazowy prania pieniędzy	48
1.5.2. Dwufazowy model prania pieniędzy	52
1.5.3. Model cykliczny prania pieniędzy	53
1.5.4. Model obiegu Zunda	54
1.5.5. Model czterosektorowy prania pieniędzy	57
1.5.6. Model celowy prania pieniędzy	58
1.5.7. Model wejścia – wyjścia	61
1.5.8. Alternatywny system obiegu pieniądza	62
1.6. Skutki prania pieniędzy	65
1.6.1. Skutki prania pieniędzy dla gospodarki realnej	65
1.6.2. Skutki prania pieniędzy dla sektora finansowego	71
1.7. Wnioski	75

Rozdział II. Regulacje dotyczące zwalczania prania pieniędzy w sektorze bankowym	77
2.1. Ustawodawstwo międzynarodowe	77
2.1.1. Regulacje obowiązujące w Stanach Zjednoczonych	77
2.1.2. Regulacje na obszarze Unii Europejskiej	82
2.1.3. Rekomendacje Bazylejskiego Komitetu do spraw Nadzoru Bankowego	114
2.2. Instytucje międzynarodowe przeciwdziałające praniu pieniędzy	118
2.2.1. Grupa Egmont do spraw Jednostek Wywiadu Finansowego	118
2.2.2. Grupa Specjalna do spraw Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy	118
2.2.3. Komitet Specjalny Ekspertów Rady Europy do spraw Oceny Środków Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy w Krajach Europy Środkowej i Wschodniej	122
2.3. Polskie regulacje dotyczące zwalczania prania pieniędzy	125
2.3.1. Etapy kształtowania rozwiązań prawnych	125
2.3.2. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy w ustawie z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	136
2.3.3. Pranie pieniędzy w kodeksie karnym z 1997 roku	158
2.4. Instytucjonalny opis zwalczania prania pieniędzy w Polsce	162
2.5. Wnioski	169
Rozdział III. Modele regulacji przeciwdziałania praniu pieniędzy	178
3.1. Modele nadzoru bankowego w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy	179
3.1.1. Model nadzoru bankowego w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy H. Gnutzmann'a, B. Unger i K. McCarthy'ego	179
3.1.2. Model międzynarodowego nadzoru bankowego w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy D. Masciandaro	183
3.2. Podejście oparte na regułach a podejście oparte na ryzyku	186
3.3. Ekonomia przeciwdziałania praniu pieniędzy – model regulatora	191
3.3.1. Model efektywnego regulatora D. Masciandaro	191
3.3.2. Model „crying wolf”	198
3.3.3. Informacyjna krzywa Laffera	211
3.4. Wnioski	214

CZĘŚĆ II

WERYFIKACJA EFEKTYWNOŚCI ROZWIĄZAŃ REGULACYJNYCH

Rozdział IV. Restrykcyjność i efektywność przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy a raportowanie transakcji podejrzanych	219
4.1. Analiza wpływu restrykcyjności przepisów na liczbę raportów dotyczących transakcji podejrzanych	220
4.1.1. Prawne determinanty raportowania transakcji podejrzanych	226
4.1.2. Badanie prawnych czynników raportowania transakcji podejrzanych przy wykorzystaniu regresji panelowej	246
4.2. Analiza efektywności regulacji dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy	259
4.2.1. Efektywność przepisów podejmujących kwestie przeciwdziałania praniu pieniędzy	259
4.2.2. Badanie determinant efektywności przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy przy wykorzystaniu modeli regresji panelowej	260
4.3. Wnioski	267
Rozdział V. Ryzyko zjawiska prania pieniędzy w bankach	269
5.1. Czynniki i kryteria ryzyka prania pieniędzy w bankach	269
5.2. Ryzyko prania pieniędzy ze względu na charakter banku	277
5.3. Analiza polskiego sektora bankowego w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy	284
5.4. Strategie podejmowane przez banki w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy	290
5.5. Wnioski	299
Rozdział VI. Analiza czynników wpływających na liczbę raportów dotyczących transakcji podejrzanych	300
6.1. Czynniki ekonomiczne raportowania transakcji podejrzanych	300
6.2. Badanie ekonomicznych determinant raportowania transakcji podejrzanych	309
6.3. Wnioski	320

Rozdział VII. Analiza kosztów ponoszonych przez banki europejskie w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy	322
7.1. Analiza kosztów ponoszonych przez banki w związku z niedostosowaniem się do regulacji w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy	322
7.1.1. Maksymalny poziom kar finansowych nakładanych na banki . . .	322
7.1.2. Analiza kar nałożonych na banki europejskie przez nadzorcę . . .	324
7.2. Koszty dostosowania się banków do obowiązujących w Europie regulacji prawnych	328
7.2.1. Koszty wynikające z przejścia z podejścia opartego na regułach na podejście oparte na ryzyku	328
7.2.2. Analiza kosztów implementacji Dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 roku	330
7.3. Charakterystyka kosztów bieżących ponoszonych przez banki europejskie z tytułu przeciwdziałania praniu pieniędzy	333
7.4. Analiza wpływu kosztów ponoszonych przez banki w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy na liczbę raportów dotyczących transakcji podejrzanych	336
7.5. Strategie wykorzystywane przez banki w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy	346
7.6. Wnioski	348
Zakończenie	350
Załączniki	359
Załącznik 1. Porównanie definicji prania pieniędzy	359
Załącznik 2. Katalog przestępstw pierwotnych prania pieniędzy	361
Załącznik 3. Przynależność krajów do organizacji międzynarodowych mających na celu zwalczanie pranie pieniędzy	363
Załącznik 4. Krajowe jednostki analityki finansowej w wybranych krajach	370
Załącznik 5. Rekomendacje Financial Action Task Force w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy	374
Załącznik 6. Charakterystyka kryteriów ryzyka prania pieniędzy	381
Załącznik 7. Sankcje stosowane wobec wybranych krajów	394
Bibliografia	400